

Heman Chong'un videosunun metni
The Social Seduction (Sosyal Baştan Çıkarma)

Heman Chong, Gretchen Lee ile bir sanat kolektifinin olası anlamı üstüne konuşuyor

Aşağıdaki röportaj 23 Ocak 2004'de, Künstlerhaus Bethanien'de, 228 numaralı stüdyoda gerçekleştirildi. Daha sonra videoya çekildi ve Sparwasser HQ'nun Hamburger Bahnhof'taki Berlin North (Berlin Kuzey) sergisindeki proje odasında 30 Ocak-12 Nisan 2004 tarihleri arasında gösterilmekte.

HC: Bir araştırma grubu olarak çalışan bir sanatçı kolektifi ile ilgili fikirlerini merak ediyorum.

Kesinlikle daha fazla olmalı. Belki de kolektiflerde henüz gelişmemiş alanlardan biri sanatsal araştırma. Bence sanatçılar yeni sanat yapma yolları keşmetmek, yeni materyalleri denemek ve sanatın tepki gösterebileceği alternatif durumlar aramak için nerede mümkün olursa birlikte çalışmalı. Küresel bölgesel konuları inceleyen Milan merkezli Multiplicity grubunun stratejilerinden etkilendim. Kolektif, bir grup pratisyenden oluşuyor ve projelerini gerçekleştirmek için, çoğunlukla hem kendilerini hem de toplumu içeren oldukça kapsamlı bir yol kullanıyor. Bu çalışma şekli benim için çok ilginç çünkü bir noktada, hem odaklanmış bir grubun üzerinde çalıştığı hem de final presentasyonu için her türlü katkıya açık bir projenin ortaya çıkarabileceği iş ve bilgi miktarını fark ediyoruz. Konu dışına çıkıyorum fakat günümüzde kullanılan bilgi toplama yollarının hızı düşünüldüğünde (focus) gruplar(ın)ın gerekli olduğundan şüpheleniyorum; dene ve kişisel olarak yapamıyacağın bir şey yap. Bugün karşı karşıya olduğumuz konular çok karmaşık, hemen ilerlemek için fazla katmanlı.

HC: Evet, Broder Device(s) (Sınır Aygıtları) projelerinden çok etkilendim. Sınırlar konusunu hedef aldığımızda, farklı disiplinlerin birbirine yaklaşmasını bir sanat uygulaması çağının ölümü olarak görüyor musunuz?

Benim ilgilendiğim konu bilgi: sanat çevresinde artan ortaklık trendi fakat bu ortaklıkların üyelerinin yüzde ellisinden azının sanatçı olması, önümüzdeki psiko-sosyal konuların bir çok farklı pratisyenin uzmanlığını gerektirdiğini gösteriyor. Ortak dar görüşlülüğümüz içerisinde burda oturuyoruz ve sanat hakkında sonsuz gevezelik ediyoruz. Sanatçıların başka alanları nasıl etkilediğini sorgulamayı denedik mi? Bence bu önümüzdeki bir kaç yıl içinde sorulacak önemli bir soru. Çoğunlukla, müzeler ve galeriler böyle sunumlara ev sahipliği yapmak konusunda çok davetkar davrandıkları için böyle bir yakınlaşmanın sadece sanatta olduğunu varsayıyoruz. Fakat, aslında müzelerin ve galerilerin dışında, bu fenomenin gerçek potansiyelini anlamamız için keşfetmemiz gereken, daha fazla şey olduğuna eminim.

HC: Bilgi, anlamlı olabilmesi için uygulamaları ile birlikte gelmeli. Her türlü bilgiye ulaşmak için kaynağı olan, fakat dışavuramayan ve kullanamayan bir kolektif etkisizdir

Doğru. Yapılan araştırmaları duyurmak için en yararlı yollardan bir tanesi kurumlardan veya devletlerden gelen herhangi bir yozlaşmanın etkisinden bağımsız birebir bir bağlantı ağı kurmak.

HC: Özerk bağlantılar?

Evet. Bu aktivite 90'lardan beri ortaya çıkan çeşitli kolektiflerin favorisi oldu. Bugünkü ekonomi kurallarına benziyor, nasıl politikacılar taşıyabilecek aynı oranda iş yaratmadan önce bir altyapı kuruyorlar. Burda oynadığımız tehlikeli bir oyun. Sanatçılarca yürütülen galeriler ve proje mekanlarında bir patlama yaşıyoruz. Bunlar dünyada sadece başkentlerde değil, bütün şehirlerde bulunabilir. Aniden, bir sergi hazırlamak göreceli olarak daha kolay bir hale geldi ve bu mekanların bir çoğu sanatçıların ilk sergilerini organize etti, işleri ve kariyerleri için çok önemli bir olay. Yavaş yavaş bu mekanlar birbirlerinden haberdar olmaya başladı ve şimdi aralarında bir çok işbirliği görebiliyoruz. Bazıları müzeler kadar önemli seviyelere bile yükseldi!

HC: Glasgow'dan Transimission ve Hong Kong'dan Videotage gibi.

Sadece onlar değil. Örnek olarak, bizim bu mekanların güçlendirilmesi için güçlü bir katalizör olarak çalışan bir ajansımız var: Stockholm'dan United Net-Works. Çok iyi bir sanatçı dosyası arşivleri ve diğer sanatçılar tarafından yürütülen mekanlarla bağlantıları var. City Racing, İngiliz güncel sanat tarihinin her köşesinde söz edilen bir efsane haline geldi. Ute Meta Bauer, Sparwasser HQ'yu Berlin Bienali'nin varolma nedenlerinden biri olarak kullanarak büyük bir iyilik yaptı: insanlara sanatçılarca yürütülen bir mekan deneyimi yaşatmak için! Bu, Bienal gibi büyük bir olayın kendini özerk bir mekanla ilişkilendirmesi, bir kaç yıl öncesine kadar duyulmamış bir şeydi. Belki, Esche ve Hanru'nun Kwangju projesi o mekanları sergiye katarak bir katkıda bulundu.

HC: Bu sanatçılar tarafından yürütülen mekanların genel sanat kültürüne katıldığını mı söylüyorsun?

Bu sistemlerle bağlantılı olan sanatçıların kendilerinin müze/galeri sistemine girmeyi umduklarını düşünüyorum. Bir süre bir mekanla çalışıp sürekli ne kadar 'marjinal' olduklarını tekrarlayan bir sürü 'sol' sanatçı tanıdım--sonuçta ne oluyor? Bir müze küratörü veya galericiden gelen ilk çağrıda, gidiyorlar...yandaki yeni mega sergiye koş. Bunu yaparken erdemlerini korumaları, içten dışa doğru çalıştıklarını iddia etmeleri çok iğrenç...böyle fırsatçılara dikkat etmeliyiz.

HC: Bu mekanların sık sık kendi mega sergilerini yapmaya uğraşmalarında bir benzerlik görebiliriz. Bienallerin hazırlanma şekliyle biraz fazla benzer-- yapmacık temalar ve gerekenden fazla sanatçı.

İşte bu sebeple kolektifler başlangıç olarak sergi kavramını sorgulamalıdır. İşleri sunmak üzerine çalışmayı bırak, soruşturmaya ve düşünmeye geri dön. (Göstereceğin sanata karar ver.) En azından 'salon' yöntemi ile sergi hazırlamaktan vazgeç. Kolektiflerin tematik sergileri reddetme süreci içinde hızlı bir şekilde 'salon' modeline geçmelerini, nerdeyse herşeyi bir arayaya koyup ortaya çıkan şeyi sergi diye adlandırmalarını çok şaşırtıcı buluyorum. Bir kolektifin potansiyelini küçültüyor ve (focus) grubun(un) enerjisini yok ediyorlar.

HC: Bir kolektifin potansiyeli ile ilgili iddianı tartışalım.

New York merkezli 16 Beaver Group tarafından sorulan 2 soru aklıma geliyor:

1. Sanatçı kolektifleri yerel ve küresel anlamda yakın çevrelerini ne kadar etkileyebiliyor?

2. Sanatçı kolektifleri/işbirlikleri herhangi bir sosyal sorumluluk taşıyor mu ve eğer taşıyorsa nereye kadar?

Bence konu hakkında biraz fazla konuşuyoruz. Bu sorularla bitirelim.

SON